[2024] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 127: 2024 ਆਈ ਐਨ ਐਸ ਸੀ 159

ਵਿਨਾਇਕ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਦੂਬੇ (ਮ੍ਰਿਤਕ), ਐੱਲ.ਆਰ.ਐੱਸ

ਬਨਾਮ.

ਜੈਸ਼੍ਰੀ ਪਦਮਕਰ ਭੱਟ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2023 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7768-7769)

01 ਮਾਰਚ 2024

[ਬੀ.ਵੀ. ਨਾਗਰਥਨਾ* ਅਤੇ ਉੱਜਲ ਭੂਯਾਨ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਮੂਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ-ਇੱਕ ਇਕਲੌਤਾ ਮਾਲਕ (ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ-ਇਕੋ ਮਾਲਕ-ਡਿਵੈਲਪਰ (ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ - ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872ਧਾਰਾ37,40-ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908- ਧਾਰਾ.2(11) – ਸੋਲ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਅਸਫਲਤਾ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਭਟਕਣਾ, ਇੱਕ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਕੰਧ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। – ਐੱਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਇਕਲੌਤੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ-ਐੱਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ w.r.t ਦੋਵੇਂ ਵਿੱਤੀ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ. ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ-ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀਃ

ਆਯੋਜਿਤਃ ਧਾਰਾ 37, ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਾਅਦਾ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ

ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਪਰ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਠੇਕਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਠੇਕਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ-ਜਦੋਂ ਨਿੱਜੀ ਵਿਚਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਮੌਤ' ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ - ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਨਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ s.40, ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ - ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੁਨਰ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ-.2 (11) ਸੀਪੀਸੀ ਇੱਕ "ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। - ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ-ਜਿੱਥੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਕਲੌਤੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਇਕਲੌਤੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜੋ ਇਕੋ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹੀ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ-ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਕਲੌਤੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਫਰਮ ਮਾਲਕ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਿਰਫ ਉਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ' ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। - ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ' ਤੇ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ, ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20,21,23,24,27,31]

ਮਲਕੀਅਤ ਸਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ-ਸੈਲਮੰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ-ਸੈਲਮੰਡ ਦੇ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ; ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਰਾਸਤ ਅਧਿਕਾਰ-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ-ਸੇਵਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈਃ

ਆਯੋਜਿਤਃ ਸੇਵਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੁਨਰ, ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ-ਅਨੁਸਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਰਤੱਵ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਨ, ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ' ਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ - ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਡਿਊਟੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 21,22]

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1908- 50:

ਆਯੋਜਿਤਃ ਕੋਈ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ-ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 30]
ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ-"ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ"-ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1908-.2 (11)-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ. [ਪੈਰਾ 23]
ਕੇਸ ਲਾਅ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਰਘੂ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਇਣਨ ਬਨਾਮ ਫਾਈਨ ਟਿਊਬਸ, [2007] 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 885: (2007) 5 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 103; ਅਜਮੇਰਾਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਐੱਮ. ਪਟੇਲ (ਡੈੱਡ) ਦੁਆਰਾ ਐੱਲ. ਆਰ., (1998) 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 500-'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬੈਂਕੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਲਟਰਾਮੇਰੀਨੋ ਬਨਾਮ ਨਲਿਨੀ ਬਾਈ ਨਾਇਕ, [1989] 2 ਐਸਸੀਆਰ 810: ਏਆਈਆਰ 1989 ਐਸਸੀ 1589- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਲਾਅ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹਵਾਲਾ
ਰਿਪੋਰਟ, ਸਫ਼ਾ ਨੰਬਰ 117-118, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਫਰਵਰੀ, 2020) ਪੀ. ਜੇ. ਫਿਟਜ਼ਗੇਰਾਲਡ, ਸਾਲਮੰਡ ਆਨ ਜੂਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ, ਸਫ਼ਾ ਨੰਬਰ.220,221 (ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਾਅ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ)। ਲਿਮਟਿਡ, 12ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, 1966)-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872; ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908; ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925।
ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ; ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ; ਨਿੱਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ; ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤਾ; ਇਕਲੌਤਾ ਮਾਲਕ; ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਨਰ; ਮੁਹਾਰਤ; ਸੇਵਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ; ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ; ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ; ਵਿੰਕੁਲਮ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ
ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੇਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2023 ਦਾ 7768-7769

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮਿਤੀ 02.05.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਰਏ ਨੰ. 2017 ਦੇ 26 ਅਤੇ 27
ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ
ਅਨਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਐਡ. ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।
ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਯਾਦਵ, ਰੁਚਿਤ ਮੋਹਨ, ਬ੍ਰਜ ਕਿਸ਼ੋਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ
ਨਿਰਣਾ
ਨਾਗਰਤਨਾ, ਜੇ.

ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮੀ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ 2017 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ.26 ਵਿੱਚ 2008 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 3283 ਅਤੇ 2017 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ.27 ਵਿੱਚ 2008 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 94 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 02.05.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਐੱਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 03.01.2017 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 31.05.2016 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਸੀਸੀ ਨੰ.24515 -

ਸਾਲ 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 24516 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ

2.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹਨ. ਇੱਥੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹਨ।

2.2 ਸਹੂਲਤ ਦੀ ਖਾਤਰ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ.

2.3 ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜੈਸ਼੍ਰੀ ਪਦਮਾਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸੀਟੀਐਸ ਨੰਬਰ 1465/1 ਅਤੇ 1465/2, 'ਸੀ' ਵਾਰਡ, ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਮਿਤੀ 30.07.1996 ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅੱਠ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਫਲੈਟ ਅਤੇ ਰੁਪਏ. 6,50,000/- ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 01.04.1997 ਤੋਂ 18% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਵਿਆਜ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਭਟਕਣਾ, ਪਾਰਕਿੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਧ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਉਸਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤਰੇੜਾਂ, ਛੱਤ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਮੀਟਰਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ 8,60,000/-ਰੁਪਏ ਦੇਣੇ ਹਨ।

2.4 ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ, ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਅੱਗੇ 2005 ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ. 184 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਡੈੱਡਲਾਕ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਹ ਅਪਣਾਏ।
ਰਾਹਤ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਸਨਃ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਬਕਾਇਆ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ; ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਈ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਉਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ; ਨਿਰਮਾਣ ਨੁਕਸਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ; ਬਕਾਇਆ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ।

ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਸੀ।

2.5 ਆਪਣੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ. ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਮੇਂ-ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ. ਰੁਪਏ 10,000/- ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।
2.6 ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ, ਮਿਤੀ 16.10.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ, ਬਿਲਡਿੰਗ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਨੋਟਿਸਾਂ, ਜਵਾਬਾਂ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ, ਅਨੁਮਾਨਾਂ, ਰਸੀਦਾਂ ਅਤੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਹਾਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ 2005 ਦੀ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ. 184 ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਮਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਉਸਾਰੀ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਰੁਪਏ।, 65,000/- 18% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ 01.05.1997 ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਤੱਕ; ਰੁਪਏ 1,85,000/- 31.08.1997 ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਤੱਕ 18% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ; ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰੁਪਏ1,50,000/- ਦੀ ਰਕਮ।

2.7 ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, ਮੁੰਬਈ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ") ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 2006 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2570 ਅਤੇ 2007 ਦੀ 1115 ਵਿੱਚ 08.04.2008 ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ। 1.85 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1.65 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1.5 ਲੱਖ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 (ਕੇ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਅਧੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ।

ਕੰਪਾਊਂਡ ਕੰਧ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ-II ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖਰੀ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਕਨਵੈਨਸ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਿਵੈਲਪਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ.15,000/-ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

2.8 ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ 2008 ਦੀ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ.3283 ਅਤੇ 2008 ਦੀ 2794 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ-ਵਿਨਾਯਕ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਦੂਬੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ., ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ। ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 31.05.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਹੈ। ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਨੇ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਮੇਂਬੱਧ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। 1.85 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1.65 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਕਿ ਉਕਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ. ਐੱਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਕੰਪਲੀਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਕਨਵੈਨਸ ਡੀਡ, ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਆਦਿ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ 1.65 ਲੱਖ ਅਤੇ 1.85 ਲੱਖ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਡਿਵੈਲਪਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ

3. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 24515-24516 ਮਿਤੀ 31.05.2016 ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3283 2008 ਅਤੇ 2794 2008 ਦੇ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 03.01.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਐੱਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ।

4. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ 2017 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ. 26 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ. 27 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐੱਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 02.05.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਸੀਮਾ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐੱਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੂਲ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ, ਐੱਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 12 ਦਾ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ

"12. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਮੀਖਿਆ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਲ ਸਿਰਫ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

5. ਐੱਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਕ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

6. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

7. ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੰਗ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ, ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐੱਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਫ਼ਲ ਹੋਏ। ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੂਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਮੂਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ i.e. ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਐੱਨ. ਸੀ. ਡੀ. ਆਰ. ਸੀ. ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਮੁਦਰਾ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੰਪਾਊਂਡ ਕੰਧ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ II ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖਰੀ ਪਹੁੰਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ; ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੌਂਪਣਾ; ਕਨਵੈਨਸ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੁਣ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ-ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੂਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਡਿਵੈਲਪਰ ਵਜੋਂ ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁਨਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਹਾਰਤ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਹੁਣ ਇਕਲੌਤੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੂਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ, ਜੋ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੈ, ਉੱਤੇ ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਜਾਂ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

10. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੂਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ

ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉੱਚਾ ਅਤੇ ਸੁੱਕਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਏ ਜਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ।

11. ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਿਵੈਲਪਰ ਵਜੋਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਤੀ 30.07.1996 ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਅੱਠ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਫਲੈਟਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਨ ਜੋ ਮੂਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ।

12. ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈਃ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਮੂਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਉੱਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਆਦਿ। ਉਸਾਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਮੂਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ?

13. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਫਰਵਰੀ, 2020 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਲਾਅ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, 'ਪ੍ਰੋਪਰਾਇਟਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮਾਂ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

2 'ਮਾਲਕੀ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰਜ਼' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ

2.2 ਮਾਲਕੀਅਤ ਫਰਮਾਂ ਉਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹਨ ਜੋ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ, ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਰੂਪ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਬੇਅੰਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਹ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਰਘੂ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਫਾਈਨ ਟਿਊਬਜ਼ (2007) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 103]

ਇਸ ਕਾਰਨ, ਮਾਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ,

ਅਜਿਹੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਹਾ) ਨੇ 'ਸੋਲ ਪ੍ਰੋਪਰਾਇਟਰਸ਼ਿਪ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ "ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਕਾਊਂਟੈਂਸੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ"। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 'ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮਾਂ' ਨੂੰ ਕਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

[ਸਰੋਤਃ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਲਾਅ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਪੇਜ ਨੰਬਰ 117-118, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਫਰਵਰੀ, 2020)]

14. ਸਾਲਮੰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨਃ

1. ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ, ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2. ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸਬੰਧਤ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3. ਇਹ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ (ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5. ਹਰੇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕੁਝ ਤੱਥ ਜਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

[ਸਰੋਤਃ, ਪੀਜੇ ਫਿਟਜ਼ਗੇਰਾਲਡ, ਨਿਆਂਸ਼ਾਲਾ 'ਤੇ ਸਾਲਮੰਡ ਸਫ਼ਾ.221 (ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਾਅ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ)। ਲਿਮਟਿਡ, 12ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, 1966)]

15. ਸੈਲਮੰਡ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਕਰਤੱਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਰਤੱਵ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬੰਧਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕੱਠੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਕੋਈ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਿੰਕੁਲਮ ਜੁਰਿਸਸ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬੰਧਨ"। ਇਹ ਇੱਕ ਟਾਈ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਹੈ। [ਸਰੋਤਃ ਪੀ. ਜੇ. ਫਿਟਜ਼ਗੇਰਾਲਡ, ਸੈਲਮੰਡ

ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਗਿਆਨ, ਸਫ਼ਾ No.220 (ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਾਅ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ) 12ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, 1966)]।

16. ਸੈਲਮੰਡ ਦੇ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

	ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ	ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ
1	ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਮੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।	ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।
2	ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕੀਮਤੀ ਹਨ।	ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ।
3	ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ	ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹ ਬਚੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
4	ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਹਨ।	ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।
5	ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਧਨ ਦੇ ਤੱਤ ਹਨ।	ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਤੱਤ ਹਨ।
6	ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਬਲਕਿ ਆਰਥਿਕ ਮਹੱਤਵ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।	ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

[ਸਰੋਤ: ਪੀਜੇ ਫਿਟਜ਼ਗੇਰਾਲਡ, ਨਿਆਂਸ਼ਾਲਾ 'ਤੇ ਸਾਲਮੰਡ, ਸਫ਼ਾ.238 (ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਾਅ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ)। ਲਿਮਟਿਡ, 12ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, 1966)].

17. ਸੈਲਮੰਡ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਰਸੇ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਗੈਰ-	ਵਿਰਸੇਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ
ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।	ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਲ.

[ਸਰੋਤ: ਪੀਜੇ ਫਿਟਜ਼ਗੇਰਾਲਡ, ਨਿਆਂਸ਼ਾਲਾ 'ਤੇ ਸਾਲਮੰਡ.415 & 442 (ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਾਅ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ)। ਲਿਮਟਿਡ, 12ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, 1966)].

18. ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਉਲਟ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਇਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 306 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "1925 ਐਕਟ") ਉੱਤਮਤਾ "ਐਕਟੀਓ ਪਰਸਨਲਿਸ ਮੋਰਿਟੂਰ ਕਮ ਪਰਸੋਨਾ" (ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਰਾਸਤ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਕ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਧਾਰਕ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।

1925 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ "ਧਾਰਾ 306-ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 (1860 ਦਾ 45) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਮਾਣਹਾਨੀ, ਹਮਲੇ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

19. ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਤੇ 40 ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ
-
"37. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ।ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।
ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

x x x

40.ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।ਜੇ ਇਹ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਵਾਅਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

20. ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਾਅਦਾ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੰਨਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਠੇਕਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਠੇਕਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਨਿੱਜੀ ਵਿਚਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਨਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

21. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੁਨਰ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ। ਸੇਵਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੁਨਰ, ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

22. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਰਤੱਵ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਹਨ, ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਪਿਆ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਡਿਊਟੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਹੈ।

ਰਘੂ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਫਾਈਨ ਟਿਊਬਜ਼, (2007) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 103 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਇਸਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਚਿੰਤਾ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਸਥਾ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਪਾਰਕ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਮਲਕੀਅਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਅਸਲ ਧਿਰ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਕਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ' ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

23. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ".) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (11) ਇੱਕ "ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਧਿਰ ਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਬੈਂਕੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਲਟਰਾਮੇਰੀਨੋ ਬਨਾਮ ਨਲਿਨੀ ਬਾਈ ਨਾਇਕ, ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1989 ਐਸ. ਸੀ. 1589 ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ" ਸਮੀਕਰਨ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਮਲਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵਜੋਂ। ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ "ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਾਰਸ ਹਨ, ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੇ ਸੱਚੇ ਮਾਲਕ ਵੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

24. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਾਰਸ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ।

ਪਰ ਇਕਲੌਤੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਰੂਪ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕਲੌਤੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੈ, ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਜਾਂ ਵਾਰਸਾਂ' ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਹੁਨਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਕਲੌਤੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ? ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਕਲੌਤੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਕਲੌਤੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜੋ ਇਕੋ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਕਲੌਤੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਫਰਮ ਮਾਲਕ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮਿਤੀ 30.07.1996 ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨਃ

"ਹੁਣ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਵਾਈਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤ ਹੈਃ

1.1 ਮਾਲਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ.ਐਸ.ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੂੰ ਇਕਲੌਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ. ਨੰ. ਸੀ. 1465 'ਸੀ' ਵਾਰਡ, ਲਕਸ਼ਮੀਪੁਰੀ ਕੋਲਹਾਪੁਰ-416002 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਫਤਰਾਂ/ਸਥਾਨਾਂ/ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ. ਧਾਰਾ ਨੰ. 2. ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਲਾਇਸੈਂਸ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਟੱਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਣੀ ਸਾਰੀ ਇਮਾਰਤ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਕਾਨ/ਬੇਸਮੈਂਟ/ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰਾਂ ਜਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਸਥਾਨਾਂ (ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਉਕਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਐਂਟਰੀ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

x x x

16. ਡਿਵੈਲਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਉਕਤ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
ਡਿਵੈਲਪਰ ਅੱਗੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਨੁਕਸਾਨ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

25. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ

ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਕੁਝ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਉੱਤੇ, ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅੰਤਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਦਾ ਹੁਕਮ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵੀ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

26. ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ।

27. ਪਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ' ਤੇ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ.

28. ਅਜਮੇਰਾ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਐੱਮ. ਪਟੇਲ (ਡੈੱਡ) ਥਰੂ ਐੱਲ. ਆਰ. (1998) 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 500 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿੱਜਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਰ ਦੇ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਵੀ ਉਸ ਧਿਰ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣੀਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਠੇਕੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਲਡਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਨਰ ਸਨ।

29. ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

"ਸੈਕਸ਼ਨ. 50: - (1) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਧਾਰਕ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ, ਅਜਿਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਧਾਰਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਖਾਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ।

30. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮੌਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ.

31. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਉਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ, ਰਾਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ।

32. ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

33. ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਮੁੱਖ ਨੋਟਸ: ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।